Kaapon Kaiku
IV/2016

22. vuosikerta

http://www.rikantila.fi

SISÄLLYS

Puheenjohtajan palsta 3
Yleisten teiden hoidosta 3
Rikantilan koulun kuulumisia syksyllä 2016 4
Sukunimistä 8
Viimeinen pasodoble 10
Turun kirjamessuilla ja vähän sitä ennenkin 11
Kon Teemu-tonttu silmklasi sai (jouluaihene satu) 13
Revontulet 16
Lutan torpat: Haavisto 18
Vuosikatsaus 20

Julkaisija:	Rikantilan koulun kyläyhdistys yhteistyössä Eurajoen kunnan kulttuuritoimen kanssa www.rikantila.fi	
Painos:	n. 155 kpl	
Ilmestymisajankohdat:	I Maaliskuu II Kesäkuu III Syyskuu IV Joulukuu	Tilaushinta kotimaahan: 7 euroa/vuosikerta

TOIMITUS

RIKANTILA:
Tauno Perkiö
Nurkintanhuva 26
27150 EURAJOKI
puh:8682602
matkapuh: 044 9802153
sähköp: tauperk@gmail.com

SAARI:
Kirsi Hassinen
Saaren kylätie 10
27150 EURAJOKI
puh: 040 5074843
sähköp: kirsi.hassinen@tvo.fi

LUTTA:
Miikka Paassilta (päätoimittaja)
Mauno Paassilta (lehden tilaukset)
Rikantilantie 25
27100 EURAJOKI
puh: 8682647
sähköp: manu47@eurajokinetti.fi

RITAVUORI:
Marja Hiltunen
Ovaskantie 24
27100 EURAJOKI
puh: 040 7170221
sähköp: hiltunen.marja@gmail.com

RIKANTILAN KOULUN KYLÄYHDISTYKSEN JOHTOKUNTA V. 2017

PUHEENJOHTAJA

Kiikola Heidi	040-7043458	Lapintie 431A	27100 Eurajoki

JÄSENET

Karjanlahti Tapani	044-5605581	Rikantilantie 231	27150 Eurajoki
Jasu Hannele	050-4079608	Lapintie 463 B	27100 Eurajoki
Pörsti Juhani	050-0824501	Rikantilantie 79	27100 Eurajoki
Vaahensalo Maria			
Mikkola Marko			
Mäenpää Anna-Mari			
Hassinen Kirsi	040-5074843	Saaren kylätie 10	27150 Eurajoki

KOULU

Koulu	(02) 8682611	Rikantilantie 194	27150 Eurajoki
Kares Minna-Mari	044-3124611		

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hei kyläläiset!

Tätä kirjoittaessa illalla lauletaan perinteisesti kauneimpia joululauluja. Sää ei ole jouluinen, mutta toivottavasti tunnelma korvaa sääolosuhteet.

Syyskokouksessa käytiin läpi sääntömääräiset asiat ja valittiin johtokunta ensi vuodelle. Muutoksia ei tullut. Kokouksen jälkeen esiteltiin Hyypänvuoren luontopolun alueelle saadut kiintorastit. Postilaatikko kyläyhdistyksen saamille suunnistuskartoille sijoitetaan koulun pihalle, portin reunalle. Kartat on nimikoitu ja numeroitu ja ne palautuvat toivottavasti aina käytön jälkeen takaisin. Asennus on hieman viivästynyt, koska allekirjoittaneella on jalka paketissa. Jospa laatikko kuitenkin tämän vuoden puolella vielä saataisiin paikalleen.

Rauhallista joulunaikaa kaikille toivottaen

— *Heidi Kiikola*, puheenjohtaja —

Synkkä pimeys, ei aurinkoa näy.
Nyt muista, tontut ikkunan takana käy.
Kyläläiset nyt yhdessä toimimaan.
Jos ei muuta, mummia halaamaan.

Hyvä mieli ei tule siitä, että rahansa tuhlaa.
Joulunaika on yhdessäolon juhlaa.

— Kiikolan pöytälaatikkotonttu —

YLEISTEN TEIDEN HOIDOSTA

Syyskokouksessa tuli puhetta teiden kunnosta kyläyhdistyksen alueella. Mm. Rikantilantie ja Saarentie ovat yleisiä teitä, joiden huoltotyöt ovat tielaitoksen vastuulla.

Otin yhteyttä Destian Satakunnan yhteyshenkilö *Mika Kuusistoon*, joka kehoitti tutustumaan tienkäyttäjän linjaan. Hän kertoi myös, että kyläyhdistyksen alueen tiet kuuluvat Lemminkäiisen huollon piiriin vuoteen 2019 asti.

Tienkäyttäjän linja

Liikenneviraston Tienkäyttäjän linjalle voi ilmoittaa maanteiden kunnosta ja liikenteen ongelmista soittamalla numeroon 0200 2100 (24 h vuorokaudessa). Puhelut maksavat lankapuhelimesta soitettaessa paikallisverkkomaksun (pvm) ja matkapuhelimesta matkapuhelinmaksun (mpm) verran. Tienkäyttäjän linjalle kuuluvia ilmoituksia ovat esim. maanteiden päällystevauriot (kuopat, reiät), tiellä oleva vesi, tielle kaatunut puu, pölyävä soratie ja liukas tie.

Ilmoittajilta pyydetään tarkka tieto ongelman sijaintipaikasta ja yhteys-

tiedot. Tieliikennekeskuksen päivystäjä välittää ilmoitukset alueurakoitsijalle, joka päättää tarvittavista toimenpiteistä tielle asetettujen laatuvaatimusten perusteella. Ilmoitus ei ole työtilaus.

Tienkäyttäjän linja on Ely-keskusten ylläpitämä, ja palveluun voi jättää myös soittopyynnön.

Toivottavasti kaikki tekevät nyt jatkossa ilmoituksia aina, kun yleisissä teissä on jotain ongelmaa tai huomautettavaa. Siten saamme nauttia ajettavuudeltaan mukavammasta ja turvallisemmasta liikennekulttuurista kyläyhdistyksen alueella.

— Heidi Kiikola —

RIKANTILAN KOULUN KUULUMISIA SYKSYLLÄ 2016

Valtakunnallisia muutoksia

Koulun syyslukukausi on loppusuoralla ja kovin on ollut hektinen syksy monella tapaa. Meille opettajille työtä on teettänyt sisäistää elokuussa 2016 käyttöön otettu uusi opetussuunnitelma, joka toi mukanaan monenlaisia muutoksia koulun arkeen. Oppilaiden huoltajille on asian tiimoilta pidetty jo useita infotilaisuuksia, ja valtakunnallisestikin uusi opetussuunnitelma on noteerattu monissa lehtijutuissa. Siksipä en tässä yhteydessä nyt kovin laajasti ala esitelmöidä tästä aiheesta, mutta yritän kiteyttää uudistuksen lyhyesti muutamaan kohtaan:

Suurin muutos on opetuksen painopisteessä. Ennen painotettiin oppiaineen sisältöjä ja sitä, MITÄ asioita opitaan. Nyt huomio kohdistuu siihen, MITEN asioita opitaan.

- Oppilas on aktiivinen toimija, eikä vain passiivinen kuuntelija.
- Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten kanssa.
- Laaja-alaisen osaamisen taidot ovat kaiken runkona:
  1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen
  2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
  3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
  4. Monilukutaito
  5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
  6. Työelämätaidot ja yrittäjyys
  7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
- Käytetään toiminnallisempia työtapoja.
- Koenumeroiden merkitys vähenee, arvioidaan enemmän oppilaan koko oppimisprosessia.
- Toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia.
- Joulutodistukset poistuvat vähitellen käytöstä. Tilalle tulevat arviointikeskustelut, joissa on mukana opettaja, oppilas ja huoltajat.

Kansainvälistä yhteistyötä

Viimekertaisessa Kaapon Kaiku -lehdessä olikin jo juttua syyskuun alussa koulullamme vierailleista ulkomaisista opettajista. Pidimme silloin suunnittelupalavereita, joissa laadittiin runko tämän lukuvuoden Erasmus+ -yhteistyöllemme. Kantavana teemana tänä vuonna on matematiikka ja tieteet. Jaoimme tämän kokonaisuuden neljään eri osa-alueeseen, joille keksittiin varsin mukavat nimet:

1. One, two, three, come and coun twith me! (matematiikka)
2. Explore and have fun, while the four seasons run! (biologia/maantiede)
3. Feeling energetic? (fysiikka/kemia)
4. Take me to the Moon! (avaruus)

Esimerkkinä voisin kertoa, että ”Explore and have fun, while the four seasons run!” -osiossa olemme tehneet kahden viikon välein säähavaintoja jokaisessa yhteistyökoulussamme. Mittauspäivinä olemme merkinneet muistiin lämpötilan, päivän pituuden ja kahden viikon sademäärän. Lisäksi olemme ottaneet koulun pihalta valokuvan aina samasta paikasta, jotta huomaisimme paremmin luonnossa tapahtuvat muutokset eri vuodenaikoina. Joka kerta otamme myös yhden kuvan pihalla leikkivistä oppilaista. Näin ollen pystymme havainnollistamaan, minkälaisia säänmukaisia ulkovaatteita milloinkin tarvitaan.

Length of the day : Sheet1

Date	Finland	Estonia	Spain	Turkey	Greece
23 September	12H 9´	11H 57´	12H 8'	12H 16'	12H 6'
7 October	10H 49'	10h 46´	11H 27'	11H 40'	11H 35'
21 October	9H 30'	9h 33'	10H 52'	10H59'	10H 59'
4 November	8H 13´	8H 14'	10H 18'	10H30'	10H 28'
18 November	7H 0´	7h 18´	9H 49'		10H 14'
2 December	6H 2'	6H 26´			

Temperature : Sheet1

Date	Finland	Estonia	Spain	Turkey	Greece
23 September	12	14	25	28	22
7 October	5	10	23	20	28
21 October	4	4	24	18	25
4 November	-4	2	20	16	15
18 November	4	8	20	8	20
2 December	-1		12		

Rainfall : Sheet1

Date	Finland	Estonia	Spain	Turkey	Greece
23 September	0	0	0	0	10
7 October	27	10.5	2	0	0
21 October	0	2	20	0	0
4 November	11	28	5	0	50
18 November	10		90	7	1
2 December	46		45		

PIC•COLLAGE

Säähavaintojen tilastointia Erasmus+ -kumppanikouluilla syksyllä 2016.

Tapahtumia koulun arjessa
Olen saanut täällä koululla jo välillä kollegaltani Päiviltä palautetta liiallisesta innokkuudestani osallistua kaikenlaisiin kilpailuihin. Mutta ”yrittänyttä ei laiteta”, niin kuin vanha sanonta kuuluu. Sain nimittäin mieluista postia heti syyslukukauden alussa: ”Onnittelut! Olit ilmoittanut koulusi ehdolle Pop-Up Heureka vierailuun. Teitä onnisti: Pop-Up Heurekan uusi Sähköshow saapuu koulullenne tänä lukuvuonna.” No tästä viestistä tietysti iloitsimme, mutta itse show-esityksen saapuminen koulullemme aiheuttikin sitten päänvaivaa, sillä esiintyjät toisivat mukanaan yli 2 metriä korkean ja lähes 1,5 metriä leveän kaapin, jota ei voi kallistaa (vähän samantapainen kuin rakettimyyjien peltinen säilytyskaappi). Siispä ei ollut mahdollista saada kaappia kulkemaan koulumme rappusia ylös, eikä se myöskään olisi mahtunut korkeutensa puolesta ulko-ovesta sisään. Niinpä soittelin läpi muut koulut ja pyysin muita rehtoreita kiertämään omien koulujensa oviaukot mittanauhan kanssa. Keskustan koululta sitten viimein löytyi tarpeeksi iso oviaukko ja saimme kuin saimmekin Shäpäng-sähköshown tulemaan Eurajoelle.

Ai niin, olen muuten taas laatinut yhden pitkän anomuskirjelmän yhteen robotti-aiheiseen kilpailuun, mutta siitä sitten lisää, jos taas voitto osuisi kohdalle ;) .

Marraskuussa meillä oli eräänlainen kulttuurikuukausi. Lapsen oikeuksien päivän kunniaksi järjestimme koulullamme yhteistyössä Satakunnan Elävän Kuvan Keskuksen kanssa elokuvaesityksen ”Rölli ja kaikkien aikojen salaisuus” -leffan parissa. Leffaevääksi oppilaat saivat asiaankuuluvasti popcornia ja limsaa.

Kävimme myös yhtenä päivänä Rauman kaupunginteatterissa katsomassa ”Maukka, Väykkä ja syntymäpäivä” -esityksen. Se olikin oikein hauska lastennäytelmä. Katsomossa oli paljon myös päiväkerholaisia, joiden spontaanit reaktiot esityksen kulkuun loivat omanlaisensa tunnelman. Kun esimerkiksi Maukka esityksessä vaikeroi itsekseen, ettei hänestä kukaan välitä, niin katsomosta kuului pienen tytön vastaus ”kyllä mä ainakin susta tykkään”. Tähän Maukka (näyttelijä *Timo Julkunen*) sitten hienosti vastasi, että ”se on mukava kuulla” ja jatkoi vasta sitten omaa näytelmäesitystään.

Tätä juttua kirjoitettaessa meillä on koulussa meneillään kiivas joulujuhlaharjoitusten aika. Tämän vuoden teemana on joulukuusi, joten koko ohjelmarunko, koristeet ja laulut liittyvät kaikki jollain lailla kuuseen. Innostusta ja joulun odotusta on selvästi havaittavissa!

Tulevan vuoden muutoksia

Vuoden 2017 alusta Eurajoki ja Luvia yhdistyvät, ja sen myötä kunnan organisaatioon tulee joitakin muutoksia. Koulujen kohdalla suurin muutos lienee se, että koulujen johtokuntien toiminta lakkautetaan. Eurajoki onkin tainnut olla lähikunnistamme ainut, jossa vielä tähän päivään asti on koulujen johtokuntia ollut. Päätäntävaltaa johtokunnilla on kuitenkin ollut kovin vähän, käytännössä vain koulun lukuvuosisuunnitelman hyväksyminen vuosittain. On kuitenkin ollut hyvä asia, että oppilaiden huoltajia on ollut johtokunnassa mukana ja he ovat antaneet hienosti taustatukea koulun toimintaan. Jatkossa kouluille on tarkoitus perustaa vanhempainyhdistyksiä tai tiivistää yhteistyötä kyläyhdistysten kanssa, jotta tämä hedelmällinen yhteistyö jatkuisi edelleen. Tämänkaltainen toiminta mahdollistaa vapaamuotoisemman yhteistyön kyläläisten, huoltajien ja koulun henkilökunnan kanssa. Tästä asiasta onkin jo alustavasti keskusteltu Rikantilan koulun kyläyhdistyksen johtokunnassa ja asiaan palataan vuoden 2017 alkupuolella.

Kaikesta nykyisestä ja myös tulevasta yhteistyöstä ja tuesta koko koulun puolesta kiittäen

— Minna-Mari Kares —

Pirjo Jaakkola kävi koululla kertomassa kyliemme historiasta. Vanhojen esineiden käyttötarkoitusta miettimässä *Ville Hassinen* ja *Jemina Elo*.

SUKUNIMISTÄ

Heti aluksi pitää sanoa,tämä juttu koostuu lähinnä Internetistä kaivamistani tiedoista ja joistakin omista kokemuksistani. Paremmin nimiasioista perillä olevat täydentäköötjuttuani.

Viime numerossa oli tekemäni Erasmus-vieraan *Mercedes Galán Pina*n haastattelu. Harmillisen painovirheen vuoksi kyseisen rouvan kaksi sukunimeä oli lehdessä virheellisesti yhteen kirjoitettuna. Espanjassa käytetään virallisissa yhteyksissä sekä isältä (tässä Galán) että äidiltä (tässä Pina) peräisin olevaa sukunimeä. Epävirallisissa yhteyksissä riittää ensin mainittu (isän) sukunimi. Varmaan Kaapon Kaiussakin olisi riittänyt yksi sukunimi. Mainittakoon vielä, että Mercedes Galánilla oli mukanaan noin 12-vuotias poikansa, jonka nimi on *Nuno Bastida Galán* tai lyhemmin *Nuno Bastida*. Lyhyessä muodossa äidillä ja pojalla on siis täysin eri sukunimet.

Isännimi on tärkeässä osassa muidenkin maiden nimikäytännöissä. Islannissa käytetään muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta nimeä, joka on muodostettu isän **etu**nimestä *-son* tai *-dóttir*-päätteellä. Esimerkiksi Lars Sigurdssonin poika voi olla Ingmar Larsson ja tytär Halla Larsdóttir. Kun islantilainen menee naimisiin, hän säilyttää oman sukunimensä. Islannissa etunimi onkin ollut tärkeämpi henkilön yksilöijä kuin lisänimenä käytetty patronyymi. Nykyisin tietysti henkilötunnus (*kennitala*) toimii varmimpana identifiointina – nimikaimojahan voi olla useita.

Entäpä sitten itänaapurimme Venäjä? Venäläisillä on kolme erityyppistä nimeä: etunimi (voi tietysti olla useita etunimiä), isännimi ja sukunimi, esim. näin: Sergei Viktorovits Lavrov. (Toivottavasti translitterointi meni oikein). Naisten nimissä *-vits*-pääte korvataan genetiivimuodolla (*-na*), esim. Ljudmila Aleksandrovna Putina. Venäläisetkään eivät käytä koko nimeään muualla kuin virallisissa yhteyksissä. Kotioloissa riittävät etunimet tai niistä tehdyt lempinimet, mutta puolituttavallisissa yhteyksissä (esim. työpaikoilla) käytetään lisänä isännimeä, esim. tähän tapaan: ”Mitäs Mihail Vladimirovits sanoo tästä?”

Lopuksi hiukan juttua kotimaisista sukunimistä. Sukunimemme ovat peräisin erilaisista lisänimistä, joita on tarvittu erottamaan samannimiset ihmiset toisistaan. Sukunimen perustana on voinut olla talon nimi, isän nimi, ammattinimitys tai jokin liikanimi, esim. ulkonäön perusteella annettu nimi. Pääsääntöisesti Itä-Suomessa on paljon *-nen*-päätteisiä nimiä ja Länsi-Suomessa *-la-* tai *-lä*-tyyppisiä nimiä. Lännessä on myös enemmän ruotsalaisperäisiä nimiä. Länsi-Suomessa asutus vakiintui varhemmin, ja näin talon nimi tuli tärkeäksi mm. verotuksen kannalta. Näin ollen sukunimetkin perustuivat paljon talojen nimiin.

1800-luvun lopulla Suomessa syntyi kansallisaate, joka ajoi mm. ruotsalaisperäisten nimien suomalaistamista. En tiedä, oliko nimien vaihtamisessa tarpeen sen suurempaa byrokratiaa kuin ilmoittaa uuden sukunimensä kirkonkirjoihin, tuskinpa vain. Niinpä minunkin äitini isoisän (Randelin) pojat ottivat nimet Lehtonen, Tamminen ja Linjanen.

Ensimmäinen nimilaki tuli Suomessa voimaan v. 1921 alusta. Se määräsi mm., että kaikilla ihmisillä pitää olla sukunimi. Avioliittolaki säädettiin vuonna 1929. Se määräsi naisen käyttämään miehensä sukunimeä joko sellaisenaan tai omaan sukunimeensä yhdistettynä. On hyvä huomata, että tätä ennen nainen sai halutessaan pitää tyttönimensä; ainakin juridisesti se oli mahdollista.

Kun sitten 1980-luvulla alettiin valmistella uutta sukunimilakia, eduskunnassa syntyi melkoinen kalabaliikki. Vastustajat katsoivat vaimon oikeutta omaan nimeensä heikentävän avioliiton ja perheen asemaa sekä uhkaavan lasten tasapainoista tulevaisuutta. Muistan asian hyvin siitä syystä, että silloisessa työpaikassani oli eräs vanhempi herrasmies, joka piti pitkiä saarnoja siitä, miten nyt yhteiskunnan moraali romahtaa, kun sukunimilakia muutetaan! Olisipa hauska nähdä sama heppu nyt, kun tasa-arvoinen avioliittolaki hyväksyttiin eduskunnassa – varmaan hän tukehtuisi raivoonsa.

Edelleen useimmat avioon menevät naiset ottavat miehensä nimen. Nykyisin mies voi ottaa vaimonsa sukunimen avioliiton solmiessaan, mutta tämä käytäntö on harvinainen. Noin 25 % uusista aviopareista päätyy ratkaisuun, jossa kumpikin puoliso pitää oman nimensä. Jotkut avioparit ovat ratkaisseet nimiongelman näppärästi keksimällä uuden yhteisen nimen, joka on yhdistelmä puolisoiden nimistä. Mikä tahansa nimi ei käy, vaan uusi nimi pitää hyväksyttää virallisesti.

– Tauno Perkiö –

VIIMEINEN PASODOBLE

Ystäväpariskuntamme Kemiönsaarelta mainosti kovasti Tampereen kaupunkia ja sen teatteritarjontaa, ja niinpä sainkin Tuomon yllytettyä teatterimatkalle kyseiseen kaupunkiin. Valitsimme esitykseksi Tampereen Työväen-teatterin näytelmän Viimeinen pasodoble, jonka pääosassa oli *Ilmari Saarelainen*. Hänen roolinsa varsinkin Tankki täyteen sekä Sisko ja sen veli -sarjoista oli jäänyt mieliimme ja päättelimme, että kyseinen esitys on kevyemmästä päästä. Toisessa pääosassa oli myös vuosien varrelta mieleen jäänyt *Marja Packalen*.

Yhtenä kauniina päivänä lähdimme sitten ajelemaan Tampereelle. Nykyajan laitteilla perillepääsy on jo aika varmaa, ja olimmekin teatterin lähellä jo hyvissä ajoin. Pysäköimme kadun varteen, ja koska oli pikainen tarve poiketa ”kahville”, menimme lähimpään baariin, joka sattui olemaan auki. Takaisin tullessamme huomasimme, että pysäköinti on sallittua vain kahden tunnin ajaksi. Siksi emme voineetkaan jättää autoa kyseiseen paikkaan, vaan oli löydettävä pidempiaikainen säilytyspaikka. Kadun vastakkaisella puolella näytti olevan parkkihalli ja päätimme viedä auton sinne. En voi sietää parkkihalleja, saan jonkinlaisen paniikkikohtauksen, kun joudun puikkelehtimaan kapeita väyliä etsien ahdasta parkkitilaa. No, sellainen sitten löytyi, kiitos kuskina toimineen Tuomon (joka on minua paljon, paljon rauhallisempi). Ryntäsimme sitten teatterille ja saimme tilattua väliaikatarjoilun, paikatkin löytyivät.

Päivänäytöstä oli seuraamassa täysi katsomo kaltaisiamme eläkeläisiä. Siinä sitten nauroimme ja miksei itkettykin vähän niin kuin itsellemme. Näytelmän eläkeläispariskunta oli asettunut Aurinkorannikon huoneistoon ja juhlisti välillä elämäänsä tanssien pasodoblea. Kaikki oli niin hyvin. Aurinko paistoi ja parvekkeelta oli kiva seurata elämää. Suunnitteilla oli matka läheiseen kaupunkiin. Piirit kuitenkin pienenivät, matkaa ei saatu aikaiseksi, asuinalue tyhjeni laman takia, lapset ja lapsenlapset eivät päässeet käymään ja Suomen-matkaakaan ei saatu aikaiseksi. Viimein unohtuivat mieheltä jo pasodoblen askeleetkin. Nautimme teatteriesityksestä, se vastasi odotuksiamme. Ilmari Saarelainen oli mainio, tanssikuviotkin mahtavia. Kappale oli kevyttä hupailua, mutta taustalla kuitenkin vakavampi pohjavire: Espanjan talouden aiheuttama asuntojen tyhjeneminen aurinkorannikolla, pariskunnan yksinäisyys kaiken näennäisen hyvän keskellä, suomalaisten taloushuijareiden pako aurinkorannikolle, lasten ja lastenlasten jääminen kaukaisiksi sekä vanhenemisen aiheuttamat vaikeudet korjata tilannetta.

Teatterilta lähdimme sitten Hotelli Torniin, josta olimme varanneet yösijan. Nyt saisimme ihalla maisemia korkealta. Pääsimme majoittumaan viidenteen kerrokseen, joten odotukset

olivat korkealla. Mutta, kovin pieni oli ikkuna minusta näköalahotellille. Ja ei taaskaan muuta kuin se yksi hyvä tuoli! Oletteko muuten kiinittäneet huomiota hotellihuoneiden kylpyhuoneiden mataliin, upotettuihin lavuaareihin? Siinä kun hampaita pesee ja sylkäisee altaaseen, niin siihenhän se purskutustulos jää tarkasteltavaksi. No, olihan hotelli hieno. Alakerran junavaunutalleista tehdyssä ravintolassa oli hyvä ruoka ja ylimmän kerroksen baarista oli mahtava näköala koko kaupungin ylle.

Hyvän aamupalan jälkeen lähdimmekin sitten kotimatkalle. Kiva reissu, pitänee uusia. Autonkuljettaja tosin jotain jupisi, ettei hän voi ottaa huomioon molempia ajo-ohjeita, GPS:n ja minun.

— *Kaisa Himanen* —
Saari

TURUN KIRJAMESSUILLA JA VÄHÄN SITÄ ENNENKIN

Satakuntaliitolta tuli hyvissä ajoin ilmoitus, että Satakunta olisi tämän vuoden kotimainen teema-alue (ulkomainen oli Saksa), ja siksi paikalle haluttiin mahdollisimman paljon maakunnan kirjoittajia. Mietimme asiaa *Faltun Leenan* kanssa, mutta minun aikomukseni oli julkaista uusi kirjani Vainio-Tanin Agathavasta joulukuun alkupuolella, eikä olisi ollut järkevää mennä messuille, jos ei kainalossa olisi jotakin uunituoretta. Toisaalta alkoi tuntua hassulta, etten julkaisisi uutukaista messuilla, vaan hetken kuluttua. Lopullisen sysäyksen ratkaisulle antoi *Tiina Leino*, Satakuntaliiton viestintäjohtaja, joka pyysi meitä osallistumaan sunnuntaina lyhyeen paneelikeskusteluun.

Minun kohdallani päätös merkitsi sitä, että kirjoitin joka ikisen vapaahetken, oli ulkona miten hieno ilma tahansa, tai vaikka olisi ollut mukava päivän päätteeksi istahtaa terassille nauttimaan auringonlaskusta. Sivumennen sanoen, toista kertaa en tällaiseen leikkiin lähde. En siihen, että kirjalla on liian tiukka aikataulu. Nordbooks eli kustantaja ilmoitti, että se tarvitsee tekstin oikovedosta varten elokuun alkupäivinä. Kun oikovedos muutaman viikon kuluttua ilmestyi sähköpostiini, alkoi kymmeniä työtunteja vienyt korjaus ja tarkistus. Vielä ennen kuin kirjan saattoi lähettää painoon, oli valmiskin, jo kirjan näköiseksi taitettu teksti, silmäiltävä läpi. Ja joka kerta löytyi jotakin muutettavaa, puuttuva kirjain tai kirjoitusvirhe! Mutta lopulta kirja tuli ajoissa painosta, ja se julkaistiin virallisesti messuilla Eurajoen osastolla 2.10.

Messut ovat laaja tapahtuma. Kolmen päivän aikana lavoilla nähtiin 700 esiintyjää ja 450 ohjelmanumeroa. Näytteilleasettajia oli satoja. Samaan aikaan oli käynnissä Ruoka- & Viinimessut. Monet viettävät messualueella koko päivän kuunnellen luentoja, nauttien ruoka- ja juomatarjonnasta ja tehden samalla hyviä ostoksia.

Olimme sopineet *Soili Veijonahon* kanssa, että olemme paikalla puolilta päivin ja tuuraamme hänen ruoka-tuntinsa. Satakuntaliiton lava oli aivan vieressä, toisella puolella käytävää, ja saimme vilkuilla ja kuulostella, miten haastattelut ja keskustelut sujuivat.

Eurajoen osastolla aika ei ehtinyt käydä pitkäksi. Yllättävästi – runsauden pulan keskellä – vanhat eurajokelaiset, puolitutut ja kirjanostajat poikkesivat. Hauskimpia olivat vanhemmat herrat, jotka ilmeisesti tavasivat kyltin Eurajoki joko Posivaksi tai TVO:ksi. En tiedä, mahtaisivatko edellä mainitut yritykset palkata meidät oikein virallisiksi tiedottajikseen?

Meitä nousi samaan aikaan lavalle kolme eurajokelaista: minun ja Leenan lisäksi *Vesa-Pekka Leino*, joka ei varmasti kaipaa esittelyjä. Neljäs haastateltava oli köyliöläinen *Kalevi Salmi*. Hän on aktiivinen Köyliö-seuralainen, vuoden 2013 Lalli ja tietokirjailija.

Meitä jututti sanataiteen läänintaiteilija *Karoliina Suoniemi*, joka kyseli mm., millainen suhde meillä on murteeseen, millaisia eroja kunnissa on paikallis-identiteetin suhteen, mistä löytyvät kirjoitusaiheet ja miten paljon historial-liset faktat vaativat taustatyötä.

Ennen kuin lähdimme kotiin päin, kävin tutustumassa Köyliö-seuran osastoon ja sen toimittamaan laaduk-kaaseen kotiseutukirjallisuuteen. Puheenjohtaja *Samuli Vahteristo* tuli esittelemään minulle kirjoja. Tänä kesänä ilmestynyt Köyliist numero 13 on nimeltään Kuinkas kierrät Kiulonjärven – ympäri joki koveran. Esipuheessa sanotaan, että kirja on oodi kotiseudulle, kunnalle, jota ei enää ole. Siinä kuvataan työteliästä ja taitavaa kansaa, joka asustaa erittäin kauniissa maisemissa. Ja kirjassa onkin ääret-tömän upeita kuvia satakuntalaisesta luonnosta! Menin oikeastaan ostamaan yhtä kirjaa: ”Se on ninko ihmine” – sotavankileiri nro 1 – Köyliö, mutta Vahteriston innoittamana lähdin koti-matkalle painavan kirjakassin kera.

— Marja Hiltunen —

Kirjamessuilla Vesa-Pekka Leino, Kalevi Salmi, Leena Falttu, Marja Hiltunen ja Karoliina Suoniemi.

KON TEEMU-TONTTU SILMKLASI SAI (JOULUAIHENE SATU)

Se ol vaalevasinist satiini, eikä menny millä semsse mallihi, ko Teemu-tonttu meinas. Hän päästel äänettömi sampereit ja vilkuil vaivihka ymprilles. Ei kukka onneks huaman mittä erikoist.

Oltti Korvatunturil, joulupukipajas, ja Teemu koit saada laitettu pikkiriikkist kankkanpalast soffapäälliseks. Soffa ol menos nukkekottihi, mitä hän ol värkän jo pari viikko. Se ol sujun iha mallikkast, mut ny nämä piänenpiäne kalustukse tekivä hänel kiussa. Taik ei kai niis mittä syyt ollu, ko häne silmisäs. Hän ei tahton nähd lailes.

Joulu ol tulos ja kiiru pajas kuumimmillas. Saha ja höölä suihkeiva, naputust kuului siält ja täält, ja kumara seljä oliva taipun töihi, kuka mihenki. Kaik joullahja eivä viäläkä tul Honk Konkist taik Kiinast, uskokka tai älkkä. Kyl niit tehdä viäl Korvatunturi pajallakki. Ne o vaa oikke erikoise kilteil lapsi ltarkotet. Teemu o paja nukkekotimestar, ollu jo iä ja aja, mut ny häne näköaistis ol ruven tekemä teppossi. Lankka hän ei ollu saan neulasilmähä pitkä aikkaha, mut se homma hän ol antan apuflikalles, Tildal. Sanon, et laitast sää Tilda tua lank tost nuaremakses, ja ollu ite tekevännäs jottai muut tärkkiä sinä aikan.

Mut ny ol Tilda saan jonku pöpö. Noroviruksest ol aamupuurol paohat. Hän ol ollu yhde päiväkodo pikkujouluis lahjoi jakamas ja saan vissi siält semmose kammotukse sisuksihis. Hän ol ollu petin oman jo eiläse päivä, eikä hänt ollu tänäpä aamustenka näkyn.

Teemu ol kysyn Joulumuarilt häne vointtias. ”Kovaste heik hän o, vaik sai mää häne hiuka lihaliänt jo syämä. Flikpark, tule kippiäks juur ko hänt olis kovimmi tarvit”, Muar ol huakassu.

Huakan ol Teemuki ja huakail ny viäl lissä. Kova hikiki hänel ol ja sorme pakasiva lipsuma. Tyänteost ei kerta kaikkia tahton tul mittä. Hän läks hetkeks aikka ulos, haukka maraitist ilma. Ulkon oliki mukava virkistävä. Pakkasmittar näyt viittoist astet miinust.

Ny ol käyn se, mitä Teemu kaikkist enite ol peljän. Jos ei hän voisis tehd töit, hän jouduis eläkkel, ja sitä hän kammos kauhjast. Millai sit lainkka saisis päiväs kuluma. Ja eläkkel pukki häne iha varmaste passitais, jos hän hiiskahdaiski, etei hän nähn enä liimail ja ommel niit kaikki piäni jutui, mitä hän ol ain tehn, ja mist ol ollu ylppiä. Ulkon pakases hän päät, et joltai häne tarttis kyssy neuvo.

Ehtost, hämäris, ko pajalt oliva kaik jo menny omin kamareihis, hän sit koput Simpa, häne parha tonttukaveris, ovehe.

”Sisäl” kuuluirömäkäs kutsu. Teemu avas ove ja luikat sisäpualel. Simppa ol hiuka harmistunnu näköne, mut sitä Teemu ei huaman, niim pali häne oma asias hänt vaivas. Simppa kiärs radio hiljasel, mut ei virkan mittä. Hän ol juur kuulustel Miälensäpahottaja-kuunnelma, osat 557, ko Teemu tul hänt häirittemä.

”Mitä asia nysit o?” Simppa tokas vähä kärsimättömäst Teemul.

”Ko…” Teemu sai kröhästyks, mut ko toine tapit hänt tiukaste ja nous seisoma, ni koko asi tul kumminki aika liukkaste ulkoilmoil, ko hän alkkun pääs. Simppa kiukkune ilme lauhdui yhtäkki kon ol tulluki ja hän ol kovaste myättuntone kaverias kohtaha.

”Ei täsä ny muu aut, ko men pekseiversil”, hän ehdot.

”Mikä ihme semne o? Mitä se ossa muu silmillen tehd?” Teemu ihmettel. ”Onk se joku puaskar?”

”Ei sunkka, ko siäl o semne silmtohtor. Se syynä suu silmäs tarkkaha ja ossa valikoit suul juur sopiva silmklasi. Niitten kans sää ruppesit näkemä yht tarkkaha ko nuaren

miähen! Mut iha ensiks suun täyty men Puki puheil. Muar voi sit telefoonat sin klasikauppaha.”

Teemu men valla vaitonaiseks. Hän kyhnyt korvantaustatas, nost oikkia konttis vasema pääl, sit vasema oikkia pääl ja lopult nous valla seisoma. Silmtohtorillek täsä tarttis lähti. Simppa kruuvas välil radio auk, mut kuunnelma ol jo loppun. Siält tul torvisoitto, mut se ei ollu häne miälehes, ja hän pist toosa uudestas kii. Annoi Teemu funterat iha rauhas.

Mut nii siin sit kävei, et Teemu miäl huajennui iha kokonas, ko hän sai asia poies sydämeltäs, ja hän nukui seurava yässe nii hyvi, et miäl ol virkune ko peipposel, ko hän aamust heräs. Mont yät hän oliki valvon ja tuskail, et pistetänk häne, vast satakakskymmentseittemävuatias tonttu, ny eläkepäivil. Aamuste hän ot Pukkit heti aamukaffe jälkke hiast kii ja sanoi, et ny o tärkkiä asia. Eikä kestän kauat, ko kello tul yhdeksä, ni Muar ol saan aja hänel, jo ehtopualeks, sin erinomasel silmtohtoril. Tai koptikol, niinko siäl paikampääl selkis.

Muar ja Simppa tuliva hänel henkiseks tueks, ko hänt pakas vähä jännittämä koko paik. Mut ei mittä, semne nuar flikantirrakas pyys häne istuma mukaval toolil ja sit häne nenälles pistetti sukkelanäköne koje. Sit täydyi tiirat kaikenäköste linsseitte läpi erilaissi puukstaavei. Välil nävyi hyvi, välil huanoste. Onneks Teemu sentä tuns kirjaime, osas hän lukki ja kirjottakki.

Sit valikoitti kehykse, mut niis oliki runssaude pula, voi hyväne aik sentä. Kaikefärissi ja mallissi. Teemul olis menny koko päiv, jos ei Muar olis hänt vähä viisan. Mut yks mutka meinas klaseitte hankinnas tul. Kon kysytti, kosk ne olsiva valminnas, myyjä sanoi, et viiko pääst vast tulsiva, Helsinkist saak. Teemu ol valla äimän käken, et siältäk saak ne tuleva. Ja et ei hän nii kaua voi varrot, tyä jäävä tekemät. Myyjän kanssit sovitti, et hän koitais saad ne pikemmi, ko ol sentä Korvatunturi tyäntekijä kyses. Valla erikoishenkilö täsä tapaukses.

Heil oliki onni matkas. Klasi saatti Rovaniämel jo ylihuamiseks, ja nii Teemu mailma valken valla kertaheitol. Ko hän aset uude kakkula nenälles ja kattel ympriles, hän huamas mont piänt asia, mik oliva ollut valla häviksis jo jonku aikka. Ja ko hän men pajal uud eklasi pääs, tyä sujui ko leikki vaa, eik häne tarvin enä keksi mittä tekosyit. Päivastoi, hän tek töitäs pystypäi ja vihelteli tuantuastakki. Toise tontu eivä sitä ollu kuullu koko syksyn ja se siivit muitakki entist ilosemppaha tyäntekkoho.

Tildaki ol parantun ja Teemu opet hänel monenlaissi konstei ja kikoi. Yhten päivän, ko Tilda sai valmiks piäne piironki, misä ol pikkuruise laatiko, Teemu kehas: ”Suust tule Tilda valla mestar näis nukkekotohommis! Mahtak tul pare ko muust, kos näi hyväs opis ole ollu!”

Silt seisomalt Tilda aset varovast piironki nukkekodo olohuanesse ja kapsat Teemu kaulaha, nii et pikkun keinustoolputos pöödält ja se jalakse menivät poik. Mut Teemut ei harmittan lainka. Hän rutist Tildat ja Tilda hänt. Silmäkulmihi puserrui vede molemmil. Joulu ol ainaki täl kertta pelastet.

Jouluaatton, ko hämär rupes tulema ja kynttilä ol sytytet joka pualel Suami, Korvatunturil kävei aika kihin. Puk sonnustaudui retkelles ja poroi valjastetti. Jouluherku suliva pikkuhilja tontuitte mahois ja he oliva viättän ruanpääl piäne lepohetke, enne ko lähdetäis tositoimihi, lahjoi jakama. Niil erikoiskilteil lapsil ja vähä muillekki. ---- Hyvä ja rauhallist joulu kaikil!

— Leena Falttu —

REVONTULET

Ihan piän hiukkane irtto aurinkost.
Se o elektroni.
Siin rytäkäs tule juur sit aik pali kaverei kans.
Sil lähte fölihi muitaki elektronei.
Jonku verra protonei.
Vähä muitaki hiukkassi.

Yhres ne seikkaileva semsen plasman pisi avaruut.
Sattu olema kevätpäevä tasaus.
Maapallo o juur siin sopivaste hollil ja tiätyste se sit osu niitte hiukkaste ettehe.
Ei pyst tekemä mittä.
Magneeti taval se maapallo vetää sitä sakki koko aja pualehes.

Ne ruppeva pyärimä pisi maat ja samal ajautuva koko aja enemmä ja enemmä pohjosem pualel.
Se on ko joku nialu tai tratti.
Ei maapallo magneettisehe pohjoisnapaha ol ko sen kolmen tuhanne kilometri matk.
Siihe sama läjähä tule lissä ja lissä kaverei.
Ei piru ko o ahrast.

Yht'äkki se magneeti voima vähä heilahta.
Semsin pisaroin, niinko tippuvast kraanast, ruppeva nämä hiukkase syäksymä alaspäi.
Vauhti se kiihty vaa.
Se o menoo ny, ne meinava!

Semmost faartti se o et ei tuhannest kilometrist sekunnis olla kaukanakka.

Ny ei olla enä ko kahre sara kilomeetterim pääs maast ja ruppe ilmakehä tulema vastaha.
Siin o jo vähä happe ja typpeki joukos ja se ruppe virittämähä näit veijareit.
Kummaste ne hiukkase siin hape ja typen kans meinava sytty, iha niinko joku lamppu.
Taitava itekki ihmetel et mitä ny oikke tapahtu?

Tunturi lael, pimiäs, hiihtä riakompyytäjä. Kattele ylöspäi ja tuumaile. ”Tulikettu se siäl jossai vipeltä. Ei jaks pittä hänttä pystös ko tollal iske kipinä hankkehe… semse ko viäl joskus sais saaliks.”
Etelämpän jokku iltakukkuja ova ihmeissäs.
Pohjolam porti näyttäytyvä!

Taivaal o revontule.

— Ossi Luotonen —

Rauhallista Joulua!
— Lutanjärven suojeluyhdistys (kuva: Maija Esko) —

LUTAN TORPAT: HAAVISTO

6.12.2016

Haaviston torpan paikasta on tullut uutta tietoa sitten 1.9.2016 julkaistun kirjoituksen. Hulolan aitan naapurista paljastuivat rakennuksen peruskivet. *Olavi Katila* ei muista, että kyseisellä paikalla olisi ollut Hulolan rakennuksia, joten niiden täytyy olla Haaviston torpan perustat. Perusta sijaitsee Hulolan pihatien alkupäässä aittarakennuksen naapurissa. Pohjan koko on 5 metriä kertaa n. 4 metriä. Rakennus on ollut hirsirakenteinen ja luultavasti kaksiosainen. Toisessa osassa on ollut tupa ja toisessa kamari. Torpan elinkaari on loppunut siihen, kun hirret on purettu ja siirretty pois. Läheisyydessä sijaitseva kellari on todennäköisesti kuulunut Haaviston torppaan.

Kuvassa etualalla näkyvät kivet ovat Haaviston torpan perustat. Vasemmalla on Hulolan asuinrakennus ja oikealla Setälän talo. Keskellä näkyvä kivikellari on kuulunut Haaviston pihapiiriin. Peruskivien vasemmassa päädyssä on pyöreä myllynkivi, josta tarinaa myöhemmin.

Vasemmanpuoleinen kuva on otettu talvella 1949. *Tuttu Katila* on navettapolulla. Haaviston tontilla oleva maakellari näkyy Tutun olkapään vasemmalla puolella. Rakennus oli tuohon aikaan Jaakkolan puuhuoneena. Huomaa vasemmalla piikkilanka-aita tolppineen. Aidan toisella puolella laidunsivat Yli-Jaakkolan lehmät kesäaikaan.

Oikeanpuoleisessa kuvassa *Hilkka Katila* (myöh. *Virsiheimo*) Hulolan asuinrakennuksen pihalla. Hilkan oikealla puolella näkyy Haaviston torpan kellarin puinen yläosa. Kuva on otettu 1940-luvun alkupuolella.

Katilan Olavi kertoo, että Heinon Eino toi kiven yhdeltä Ylisen myllyn jauhatusreissulta. Eino oli saanut kiven matkaansa ja se oli tarkoitus halkaista kahdeksi tahkon kiveksi. Se jäi Hulolan pihalle, eikä siitä silloin jalostettu kahta tahkon kiveä. Se on hiekkakiveä, pyöreä, halkaisijaltaan 90 ja paksuudeltaan 40 senttiä. Kivi on alassuin paikallaan. Keskellä on 24 sentin reikä. Kuvassa näkyy vielä kaksi pienempää kiinitysreikää.

Ylinen mylly sijaitsi Lapinjoessa Saarentien ylittävän sillan jälkeen ensimmäisessä koskessa. Myllärinä oli siihen aikaan *Kustaa* "Kyäri" *Salovaara*. Myllyn lisäksi siinä toimi sirkkeli ja pärehöylä. Kyäri oli joustava mylläri toimessaan. Olavi kertoo, että kun myllylle vietiin kauran- tai ohranjyviä, mylläri kysyi, höyrytetäänkö jyvät. Kuultuaan myöntävän vastauksen Kyäri oli nyreissään ja sanoi, että hommasta ei sitten tulisi mitään. Hetken kuluttua mylläri oli jo kuitenkin hakemassa pärehöylältä jääneitä kapuloita ja sytyttämässä höyrypannun pesää, jotta saataisiin jyvät höyrytettyä.

Kyäri ei ollut Kansanhuollon ohjeiden kanssa niin kovin tarkka. Jos joku toi myllylle jyviä, niin kyllä hän ne jalosti jauhoiksi tai kryyneiksi Kansanhuollon tarkoista määristä poiketen. Mylly toimi kausiluontoisesti niin, että syys- ja kevätaika oli kiireisintä. Apumiehenä toimi muun muassa Laine-niminen mies. Laine oli saanut aika erikoisen lisänimen. Kareksen Anttikin oli ihmetellyt suomenkielen monimuotoisuuta tässä Laineen nimessä. Suomeksi se kirjoitetaan Laine, mutta lausutaan Lillunperi. Samoihin aikoihin liikkui myös kulkumiehiä. Eräs heistä saapui myllylle aina joulun alla töitä kysymään ruokapalkalla. Hän sai niitä ja kävi niin, että myllykamariin päättyi hänen maallinen vaelluksensa.

— Mauno Paassilta —

VUOSIKATSAUS

Marraskuun 8. päivä on aurinkoinen, mutta ulkona on tyly itätuuli, joka pisti pysyttelemään sisätiloissa. Muistiinpanoista tuli katsottua vuoden takaista tilannetta, jolloin koko päivän on ollut mukavat +8 astetta, mittarin näyttäessä nyt -7 °C.

Keväällä jo oli nähtävissä, että luvassa saattaa olla hyvä omenavuosi, kun pihlajatkin kukkivat runsaasti. Hyviä madottomia omenoita tulikin valtavasti, kun pihlajamarjakoin ei tarvinnut tulla omenankukkiin munimaan.

Viljelijälle vuosi alkoi myös suotuisasti hyvän kevätkosteuden ansiosta. Naapureiden isot sokerijuurikaskasvustot umpeutuivat valtavan nopeasti. Mielestäni ihan ennätyssatoja lupaillen. Elokuun 75 mm sadesumuna oli vielä hyvä, mutta kun syyskuussa tuli runsaan 3 viikon täysin sateeton kausi, se vei ennätystoiveet. Viljojen korjuuaikaan se sopi mainiosti. Jäivät ainakin kuivauskustannukset pieniksi, eivätkä juurikkaiden nosto-olosuhteetkaan olisi paremmat voineet olla. Syyskuun kolmena viimeisenä päivänä satoi niin paljon, ettei kuun 31 mm sittenkään jäänyt ennätysalhaiseksi. Onhan yli 30 vuoden tilastossani syyskuulle sellainenkin lukema kuin 15 mm. Muistaakseni.

Lämmin ja vähäsateinen syksy on myös pistänyt veikkailemaan, että luvassa saattaa olla oikein vanhanajan kunnon lumitalvi. Sitä ajattelin enteilevän puiden tavallista varhempi vapautuminen lehdistä. Pihansiivoukseen olisin päässyt aloittamaani aiemmin, mutta kun sadetta piti odotella sitäkin ennen. Tiedän, ettei iso kuivien vaahteranlehtien kasa ala maatua ties koska. *Kareksen Ollin* vihjaillessa lehtipuhaltimensa mahdollisuuksista pyysinkin häntä puhaltamaan isojen kivien päältä lehdet alas. Tuloaan en ollut huomannut enkä tikkaita hakenut, kun näin lehtien jo pöllyävän. Myöhemmin sen sitten totesin, miten paljon hommani helpottui, kun aivan kaikkia paikkoja ei tarvinnut haravoida. Homman pääsin aloittamaan 25.10., kun se vuotta aiemmin oli tapahtunut 9.11. Hyvässä kasvussa edelleen olevien vaahteroiden lehtikasa kasvaa koko ajan, mutta käsittämättömän paljon suurempi komposti tuli tänä syksynä, koska niitä ei tavanomaisen märkänä nyt saanut kasata. Viime syksynä 34 "kotsullista", nyt 56.

Jo 4. marraskuuta olen todennut, että talvi voisi tulla, ja etelärannikolla lunta alkoi tullakin yllättävästi. Veikkailtiin jopa pysyvän talven tuloa, jollaista ei ole tapahtunut 70 vuoteen, että ensilumi olisi pysynyt. Jos silloin, sitä en muista, mutta jotenkin on mielessä, että sellaisenkin talven olisin myöhemmin nähnyt. Kukahan sen mahtaisi tietää? Marraskuun lopun Liisan liukkaista ja Kaisan kaljamista muistan kauan kuulleeni puhutun, ja ne vanhat merkit yleensä pitävät paikkansa, mutta ei tänä vuonna. Ne liukkaat olivat nyt muutamana päivänä alkukuussa.

Marraskuussa iso kohu tuli Ameriikasta, kun Yhdysvallat kaikkien ennakkoveikkausten vastaisesti ei saanutkaan naispresidenttiä. Ensimmäistä. Meille läheisempi saman ajan asia on oman kunnanjohtajan valinta, joka tuli ajankohtaiseksi varsin pidetyn *Harri Hiitiön* ottaessa yllättäen hatkat. Viran 23 hakijan joukosta on valikoitunut tässä vaiheessa viisi haastateltavaa. Heidän joukossaan on myös oman "kylän" poika *Vesa Jalonen*. Käytännössä ei pitäisi olla mitään estettä hänen valinnalleen. Häntä pidän virkaan mitä parhaiten sopivana, koska häneltä siihen hieman yllättäen muodollinenkin pätevyys löytyy.

Kun Vesa on "oma poika", niin sellaisia etenkin ovat *Marko Mikkola* ja *Asko Aro-Heinilä*, jotka jo ennestään ovat varsin näyttävän uran luoneet, mutta jatkavat nousukiidossa. Marko on juuri valittu Satakunnan Kauppakamarin uudeksi johtajaksi, Rauman kaupungin suunnittelujohtajan virkaa hoitavan Askon puolestaan ollessa ehdolla Satakunnan maakuntajohtajaksi. 1. joulukuuta Lounais-Suomen uutisissa ehdokkaiden esittelyssä Asko luonnehti itseään kookkaaksi, rauhalliseksi ja harkitsevaksi. Tämän maltillisen ja vaatimattoman luonnehdinnan lisäksi hänellä soisi olevan viranhoidon kannalta oleellisempiakin avuja. Onnea vaan heille kaikille pyrkimyksissään.

Saman päivän ilouutinen ainakin itselleni oli Helsingin Guggenheim-museohankkeen toivottavasti lopullinen kaatuminen varsin selvin äänestyslukemin. Länsi-Suomen tekstareissa olikin 2.12. mainio vihje Rauman kaupungille, kun sitä kehotettiin tarjoamaan Tarvontoria Guggenheimille. Vältyttäisiin samalla toiselta kauan puuhatulta virheinvestoinnilta, Rauman uudelta kauppakeskukselta. Tulipa mieleeni tarina siitä, miten ulkomaille matkaaville ehdoteltiin, että kierrätte sitten varmaan kaikki museot, johon vastaus oli, että taatusti – ja kaukaa. Mikäli Guggenheim olisi Raumalla, minun ei sitä tarvitsisi kaukaa kiertää.

5.12. tätä lopetellessani on vielä todettava, että ensi kerran tuli oltua kuulemassa jo viidettä kertaa järjestettyä Kuorot kohtaavat -konserttia kirkossa, jossa erityisen tasokkaina erottuivat Luvian mieskuoron tuplakvartetin ja Eurajoen kristillisen opiston kuoron esitykset. "Kohti joulua" oli teemana, ja se tapahtuu erityisen nopeasti vaihtuvissa olosuhteissa, kun eilen aamulla oli lähes 14 astetta pakkasta ja tänään samaan aikaan +6 °C.

Vuoden kuluttua juhlitaan 100 vuotta täyttävää itsenäistä Suomea. Tässä vaiheessa on kuitenkin syytä toivotella lukijoille, kyläyhdistykselle, yhdistyvälle Eurajoki-Luvialle ja koko Suomelle Hyvää ja Rauhallista joulua sekä menestyksellistä uutta vuotta. Ilman mitään nyt Imatralla tapahtunutta järkyttävää mielettömyyttä.

— Matti Virta —

Kaapon Kaiun toimitus toivottaa kaikille lukijoille rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta 2017!

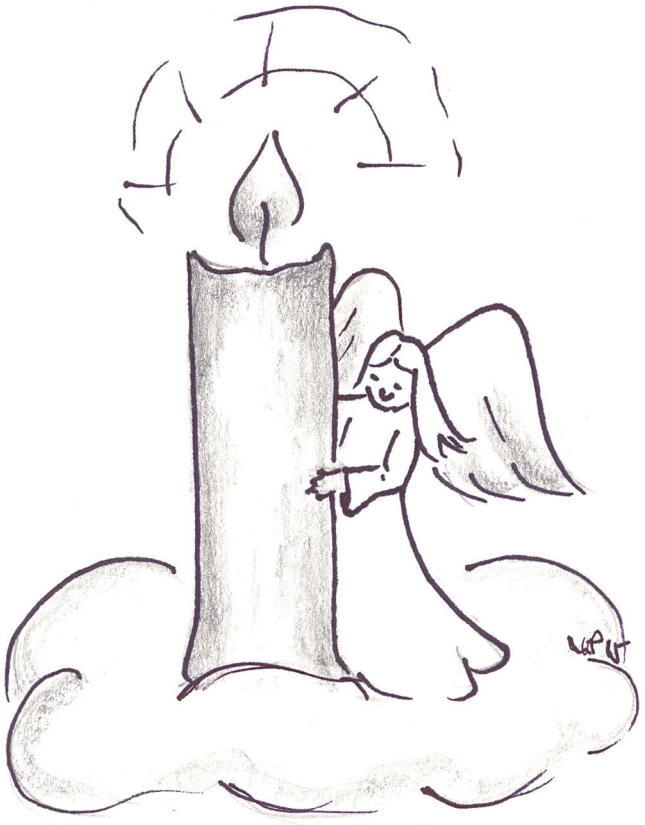

RISTIKKO

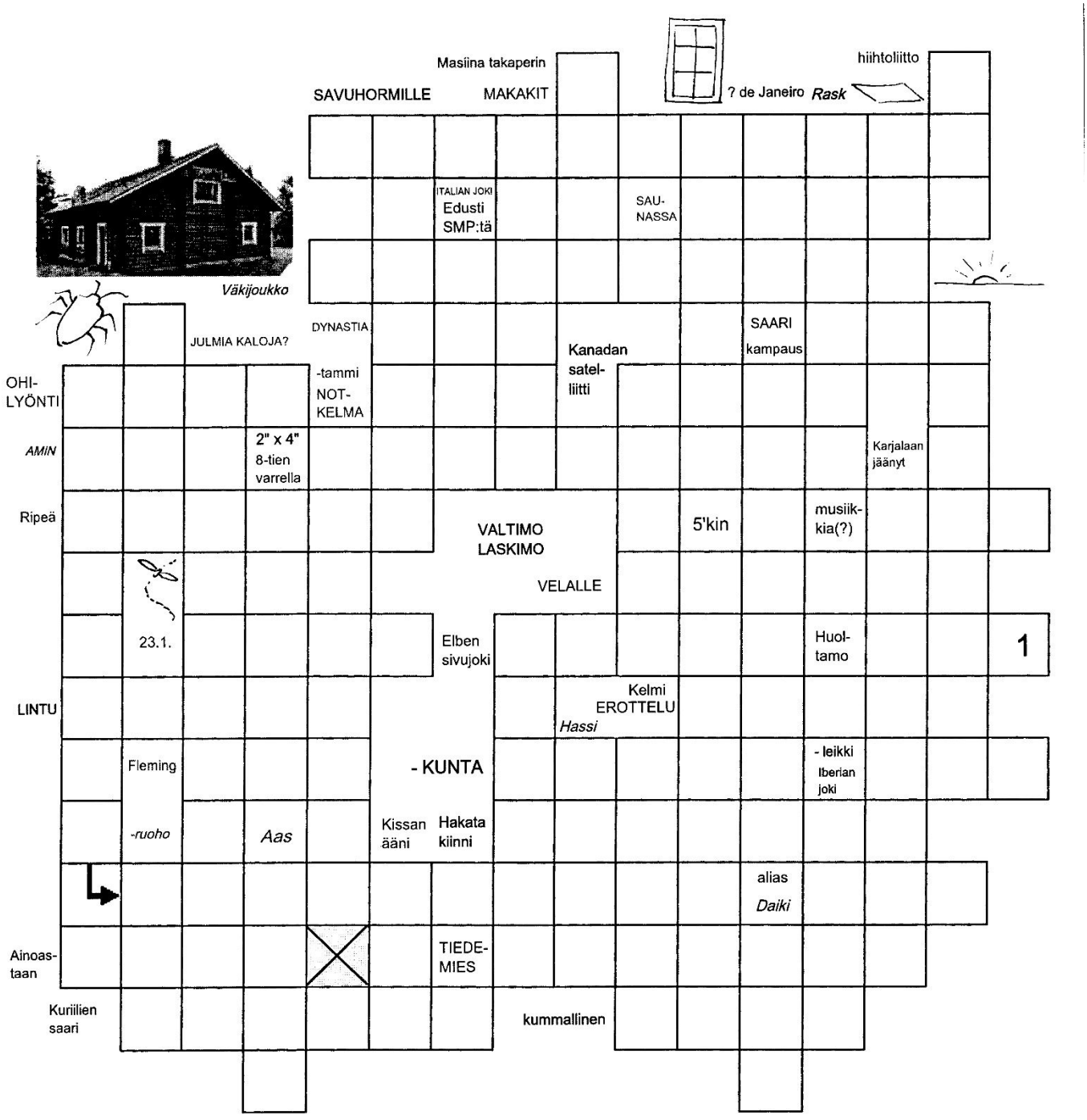

— Tauno Perkiö —